

פרפראות פאר

רמז בגמרא לעשיית יו"ט בל"ג בעומר

דברי המהרש"א עמוד ו'

למה יש לעשות פיאות לתינוק

חקירת הבני יששכר עמוד ג

עמוד א מפתח נושאים פרשת אמור ל"ג בעומר תשע"ז

יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין

עוד יש לפרש מן הדין היינו קל וחומר

עמוד ח

ביאור במ"ש רבי שמעון לתלמידיו בניי שנו
מדותי

ת"ח יכול להיות נוקם ונוטר בתנאי שיהיה
כנחש

לא תעמד על דם רעך ביאור בדרך צחות ע"ד
המהר"ל והמהרש"א

עמוד ט

פני האדון ה' זה רבי שמעון בר יוחאי

עמוד י

מה בין דברי רבי שמעון בר יוחאי לדברי
יהודה בן גרים

עמוד יא

ועשהו גל של עצמות שלא למד מכל גל

נתן בו עיניו ונעשה ג"ל א"ל שהוא ל"ג בעומר

ביאור בצחות דברי רשב"י בני אדם הללו
אנשים של צורה הם

עמוד יב

רמז בכתוב טוב לב משתה תמיד ליומא
דהילולא של הרמ"א

ג-י-ו-ו-ע-ל-ד תפילין נזרקו לאשפה

עמוד ב

להזהיר גדולים על הקטנים
ולא בדברים קשים

ביאור בדבר הסותר מדברי תורה לדברי הנביא
יחזקאל

עמוד ג

גדלהו משל אחיו רמז בדרך צחות

חקירת הבני יששכר למה יש לעשות פיאות
לתינוק

עמוד ד

פירושים שונים ברש"י לאותו מאמר חז"ל על
הכתוב וקדשתו

עמוד ה

ע"י חסרון אחד מחמשת החושים מתחזק כח
חושים אחרים

בירור בכתוב צאי לך בעקבי הצאן האם תמיד
יש לילך בעקבי הצאן

עמוד ו

רמז בגמרא לעשות יו"ט בל"ג בעומר דברי
המהרש"א

עמוד ז

ביאור נאה למה יום ראשון של סוכות נקרא
ראשון לחשבון עונות

ההבדל בין אמירה רכה לדברים קשים

מבואר, דחז"ל אמרו כי חינוך הבנים ללימוד התורה, הוא בלשון אמירה שהיא רכה,

לפי"ז אפשר לומר, דלפיכך, הלימוד דלהזהיר גדולים על הקטנים, דהיינו חינוך הבנים, למדו חז"ל מהלשון אמור ואמרת, דייקא, לפי שהנשים מצויות ביותר בהנהגת ואזהרת בניהם ללימוד התורה, ואליהם נאמר, "כה תאמר לבית יעקב", אלו הנשים, בלשון אמירה רכה, לכן למדו אזהרת גדולים על הקטנים בלשון אמירה שהיא רכה.

* * * * *

ביאור בדבר הסותר מדברי תורה
לדברי הנביא יחזקאל

כתיב (ויקרא כ"א ב') "כי אם לשארו, הקרב אליו לאמו, ולאביו, ולבנו, ולבתו, ולאחיו, ולאחתו,"

כתיב (יחזקאל מד כה הפטרת אמור) "ואל מת אדם לא יבוא לטמאה כי אם, לאב, ולאם, ולבן, ולבת, לאח ולאחות,"

וקשה מאוד, איך הוציא יחזקאל הנביא את "שארו" מבין אלה הנטמאים אליהם,

איתא בגמרא (שבת י"ג ב', חגיגה י"ג א', מנחות מ"ה א') ברם זכור אותו האיש לטוב, וחנניה בן חזקיה שמו, שאלמלא הוא נגזו ספר יחזקאל, שהיו דבריו סותרין דברי תורה. מה עשה? העלו לו שלש מאות גרבי שמן, וישב בעלייה, ודרשן, ע"כ,

איך לא הזכירו בגמרא דבר זה הסותר לד"ת

ולפלא יחשב, כי במאמר חז"ל הנ"ל בביאור הדברים הסותרים לדברי תורה, לא מוזכר הענין שיחזקאל לא כתב "שארו" בטומאת הכהנים,

יש לבאר הדבר ע"ד המובא בספר החינוך שמבאר למה הכהן הותר להיטמא לקרוביו

בספר החינוך (מצוה רסג) כתב, שלא יטמא כהן הדיוט במת, זולתי בקרובים המבוארים בכתוב, שנאמר (ויקרא כ"א א'), "לנפש לא

להזהיר גדולים על הקטנים באמירה
רכה ולא בדברים קשים

כתיב (ויקרא כ"א א') "אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם", כתב רש"י, "אמור ואמרת", להזהיר גדולים על הקטנים,

כתיב (שמות י"ט ג'), "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל",

זכותן של הנשים להיכלל בנתינת התורה

איתא בגמרא (סוטה כ"א ע"א) נשים במאי זכיין, (להיכלל בנתינת התורה), באגרא, דמקריין ומתניין בנייהו, ונטרן להו לגברייהו עד דאתו מבי מדרשא, כתב רש"י, דמקריאן ומתניאן - שטורחות על בניהן להביאן לבית הספר לקרוא מקרא ולשנות משנה, ונטרן לגברייהו - וממתינות לבעליהן שיוצאין לעיר אחרת ללמוד תורה,

מבאר המהרש"א למה הקדים הנשים, ולמה קרא לנשים "בית", ולאנשים "בני"

כתב המהרש"א (סוטה כ"א ע"א ד"ה באגרא דמקריין), זה לשון המהרש"א, פירוש, שהאשה מצויה בביתה יותר מהאיש, ואומרות לבניהן לילך לבית הספר,

ויש לכוון בזה, בקרא דכתיב, (שמות י"ט ג'), "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל", ודרשו בזה, "כה תאמר לבית יעקב", אלו הנשים בלשון רכה, "ותגיד לבני ישראל" אלו הזכרים דברים קשים כגידין,

ומדקדקים בזה, למה הקדים הנקבות לזכרים,

אבל, לפי שכלל את הנקבות בנתינת התורה, אף שאין האשה מצווה על לימודה, נתן טעם ואמר, כה תאמר לבית יעקב שהן הנשים, שתגיד, לבני ישראל, ויהיה "תגיד" פירושו, נסתר לנקיבה, (מלשון פועל יוצא), כלומר,

שהיא תגיד לבניהן שילמדו, ותטרח היא בלמידתם, ובשכר זה יהיו הנשים בכלל קבלת התורה,

וזה שדקדק הכתוב, לקרות הנקבות במקום הזה בית יעקב, והזכרים בני ישראל, לפי שהיא מצויה בביתה, והיא מוכנת טפי לצוות בניה על כך, וק"ל, עכ"ל המהרש"א,

ראשיכם ונעליכם ברגליכם לא תספדו ולא תבכו, ונמקתם בעונתיכם ונהמתם איש אל אחיו, והיה יחזקאל לכם למופת ככל אשר עשה תעשו וידעתם כי אני אדני ידוד,

ביאור הענין למה לא כתב יחזקאל שארו
בין אלה המטמאים אליהם

לפי מה שנתבאר, כי, מה שהותר לקרובים ליטמא למת, הוא משום **צערם ואבלם** הגדול, על הקרובים אליהם. ויחזקאל נצטווה להיות דוגמא לעם, שלא יתאבלו, כפי שנצטווה יחזקאל, **שלא להתאבל על אשתו** שמתה,

לפיכך, לא כתב יחזקאל שארו שזו אשתו, לרמז לדבר שרק לאחרים מותר להצטער ולהתאבל על אשתו כשאר הקרובים. אבל לא לו.

* * * * *

גדלהו משל אחיו רמז בדרך צחות

כתיב (ויקרא כ"א י') "והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו ללבש את הבגדים"

איתא בגמרא (יומא י"ח א') מנין שאם אין לו, שאחיו הכהנים מגדלין אותו - תלמוד לומר והכהן הגדול מאחיו גדלהו משל אחיו.

כתיב (יחזקאל מ"ד י"ז, הפטרת פרשת אמור) "והיה בבואם אל שערי החצר הפנימית וגו' (שזו עבודת כהן גדול ביוה"כ), לא יחגרו ביזע", במקום שמזיעין, (זבחים י"ח ע"ב),

הכהן גדול אינו צריך לקיים בזעת אפיך תאכל לחם

אפשר לרמז בדרך צחות, זה שנאמר אצל הכהנים **"לא יחגרו ביזע"**, שהכהן גדול, אם אין לו, אינו צריך לקיים **בזעת אפיך תאכל לחם**. אלא אחיו מגדלין אותו משלהם, וזה הרמז לא יחגרו ביזע.

* * * * *

חקירת הבני יששכר למה יש
לעשות פיאות לתינוק

כתיב (ויקרא כ"א ה') "לא יקרחו קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרטת",

יטמא בעמיו", כלומר, כל אחד מן הכהנים לא יטמא לנפש מת.

משרשי המצוה, לפי שהכהנים נבחרו לעבודת השם ברוך הוא, כמו שאמר הכתוב (ויקרא כ"א ו') "קדושים יהיו לאלקיהם", על כן הרחיקם מן המת.

וראוי באמת למשרתי השם להתרחק ממנו, זולתי בקרובים שהותר להם, כי אחיהם בשרם הוא, וכל דרכי התורה נועם ונתיבותיה שלום, **ולא רצתה לצערם כל כך, כי יחס לבנם על הקרוב המת שלא יוכלו להתקרב תוך האהל אשר הוא בתוכו**, ולשפוך את רוחם ולהשביע נפשם בבכי עליו. עכ"ל ספר החינוך,

מבואר, כי, מה שהותר לקרובים ליטמא למת, הוא משום צערם ואבלם הגדול, על הקרובים אליהם.

נבואתו הקשה של הקב"ה אל יחזקאל הנביא לפני
בא נבוכדנצר לצור על ירושלים

כתיב (יחזקאל פרק כד) "לכן כה אמר אדני ידוד, אוי עיר הדמים גם אני אגדיל המדורה, הרבה העצים הדלק האש התם הבשר והרקח המרקחה והעצמות יחרו", וגו' וגו',

(כתב רש"י, קח אתה נבוכדנצר את מבחר חייליך סביבותיה), "יען טהרתיך ולא טהרת מטמאתך, לא תטהרי עוד עד הניחי את חמתי בך" וגו' וגו',

ציוויו של הקב"ה ליחזקאל להיות דוגמא לעם ולא
לנהוג אבלות על אשתו

כתיב (יחזקאל פרק כד) ויהי דבר ידוד אלי לאמר, "בן אדם הנני לקח ממך את מחמד עיניך במגפה ולא תספד ולא תבכה ולא תבוא דמענתך, האנק דם, אבל מתים לא תעשה, פארך חבוש עליך, ונעליך תשים ברגליך ולא תעטה על שפם ולחם אנשים לא תאכל, ואדבר אל העם בבקר, ותמת אשתי בערב, ואעש בבקר כאשר צויתי, (שלא לנהוג אבלות, רש"י)

"ויאמרו אלי העם הלא תגייד לנו מה אלה לנו כי אתה עשה", (מה הרמזים הללו עלינו, רש"י), "ואמר אליהם דבר ידוד היה אלי לאמר" אמר לבית ישראל כה אמר אדני ידוד הנני מחלל את מקדשי גאון עזכם מחמד עיניכם ומחמל נפשכם ובניכם ובנותיכם אשר עזבתם בחרב יפלו ועשיתם כאשר עשיתי, על שפם לא תעטו ולחם אנשים לא תאכלו, ופארכם על

מחשב לו מצותיו שעשה גם בקטנות שלא
הגיע עדיין לכלל חטא כי קטן הוא, עכ"ז
מצותיו שעשה **תחשבה לו בחשבון**, והוא
ממדת החסד והרחמים, ודרשו זה חז"ל,
מדחזינן דמצות פאות הראש שייכים גם
בקטנות, בין ותתבונן כי אי אפשר להרחיב
הדברים. **עכ"ל הבני יששכר.**

* * * * *

פירושים שונים ברש"י לאותו מאמר חז"ל על הכתוב וקדשתו

כתיב, (ויקרא כ"א ח') "וקדשתו כי את לחם
אלוקיך הוא מקריב",

איתא בגמרא

(מועד קטן כ"ח ע"ב),
(נדרים ס"ב ע"א),
(גיטין נ"ט ע"ב),

אמר רבי חמא בר חנינא, מנין **לחתן שמיסב**
בראש, שנאמר "**לחתן יכהן פאר**", מה כהן
בראש, אף חתן בראש.

וכהן גופיה מנלן, דתנא דבי רבי ישמעאל
"**וקדשתו**" לכל דבר שבקדושה, **לפתוח ראשון**,
ולברך ראשון, וליטול מנה יפה ראשון.

כתב רש"י מועד קטן כ"ח ב'

לפתוח בראש - לקרות בספר תורה,

ולברך - ברכת המזון.

כתב בפ"י הנקרא רש"י נדרים ס"ב ב'

לפתוח ראשון - לקרוא בספר תורה.

ולברך ראשון - בברכת המוציא ובברכת המזון.

וליטול מנה יפה ראשון - כשחולק עם אחיו
הכהנים בלחם הפנים.

כתב רש"י גיטין נ"ט ב'

לפתוח ראשון - בכל דבר כבוד, בין בתורה, בין
בישיבה, הוא ידבר בראש.

ולברך ראשון - בסעודה.

איתא בגמרא (ראש השנה י"ז ע"ב), כתיב (שמות
ל"ד ו') "**ה' ה' קל רחום וחנון**", **אני הוא קודם**
שיחטא האדם, ואני הוא **לאחר שיחטא האדם**
ויעשה תשובה, ע"כ,

היכן הרמז לקודם שיחטא האדם

כתב בספר בני יששכר (מאמרי חדש אלול -
מאמר ב', מובא גם בספר אגרא דפרקא חלק ב' אות
א' בקיצור לשון), ז"ל, הנה לא נודע שום רמז
בכתוב מזה, הגם שנכתב ב' פעמים ה' ה' לפני
השלש עשרה מדות, אין כאן רמז דקאי על
קודם החטא ואחר החטא,

וגם יש להתבונן מהו הרבותא אני י"י
"ברחמים" קודם שיחטא האדם, הלא עיקר
החידוש הוא אפילו כשיחטא האדם, כשיעשה
תשובה, מתנהג הש"י עמו ברחמים,

ה' ה' שלפני י"ג מדות הם כנגד הפיאות

והנראה, דהנה ידוע, י"ג מדות של רחמים הם
נקראים כביכול י"ג תיקוני דיקנא קדישא
(וזה"ק אד"ר ח"ג קל"א ע"ב), ולזה נצטוינו שלא
לגלח הזקן, באתערותא דלתתא איתער עובדא
לעילא, כשאנחנו נושאים על גופינו י"ג תיקוני
דיקנא במצותיו ית"ש, אזי אנחנו מעוררים י"ג
מדות של רחמים לעילא,

והב' שמות הוי"ה הקודמים בתורה לי"ג
מדות, הם מרמזים כביכול למצות **פאות**
הראש שנצטוינו שלא להקיף, והנה כל זה הוא
מקובל בידינו מחכמי האמת עד מפי משה מפי
הגבורה,

חקירת הבני יששכר

והנה יש לחקור, מפני מה עשה הש"י ככה,
שמצות **פאות הראש** מישך שייכי גם **בימי**
הקטנות כשעדיין אינו בן מצוה, כי גם לקטן
צומחים פאות הראש (הגם שקטן אינו בר מצוה
עכ"ז הגדול מצווה עליו שלא להקיפו (נזיר נ"ז ע"ב),
א"כ מישך שייכא המצוה גם בימי הקטנות), משא"כ
פאות הזקן, לא שייכא רק בימי גדלות כשמגיע
האדם לכלל בן מצוה כי אין לו זקן בימי
קטנות,

ונראה לומר, דזהו שדרשו רז"ל, ה' ה', הנה
מרמזין למצות **פאות הראש**, הנה קיום המצוה
הזאת היא גם בימי הקטנות, להורות לנו, דגם
המצות שהאדם עושה בקטנות, סלקא דעתך
אמינא דהוה כמעשה קוף בעלמא, קמ"ל אני
ה' ברחמים קודם שיחטא האדם, היינו אני

רק הכח ההוא מתפשט ומתחלק בשאר איבריו וחושיו, על כן תראה מי שמחוסר לו איזה חוש היינו הראות או השמע, שארי חושיו המה מחוזקים ביתר שאת משארי בני אדם והוא דבר מפורסם לכל, עכ"ל הבני יששכר,

רמז ברור בתורה כי חסרון בחוש מחזק החוש האחר

ודבר זה מרומז בתורה באופן ברור, כשאמר יצחק אבינו, (בראשית כ"ז כ"ז) ראה, ריח בני, וקשה, כיצד ניתן לראות ריח, אלא צ"ל, מכיוון ויצחק אבינו היה סגי נהור, ע"ז אמר, שמכח הראיה שחסר לו, חוש הריח שלו חזק יותר, וזהו ראה ריח בני,

ולפי זה אפשר לומר, שלפיכך לא פסלה תורה המומים שבחושי האדם, מכיוון וכח אותו החוש שחסר, עבר לחוש אחר, וא"כ משום שאינו חסר את כח החוש, אינו נחשב למום, מלבד הראיה, שנראה מבחוץ, וכפי שכתב הרמב"ם שמום הנראה נחשב למום.

* * * * *

בירור בכתוב צאי לך בעקבי הצאן האם תמיד יש לילך בעקבי הצאן

כתיב (שיר השירים פרק א פסוק ח), "אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן"

כתב רש"י, אם לא תדעי לך היפה בנשים, התבונני בדרכי אבותיך הראשונים שקבלו תורתך ושמרו משמרתך ומצותי ולכי בדרכיהם,

צאי לך בעקבי הצאן, - הסתכלי בפסיעות דרך שהלכו הצאן והעקבים ניכרים, ולראיה כתב רש"י, וכן הרבה במקרא,

"ועקבותיך לא נודעו" (תהלים ע"ז כ)
"נחמסו עקבך" (ירמיה י"ג)
"והוא יגוד עקב" (בראשית מ"ט)

כתיב (תהלים ע"ז כ), "ועקבותיך לא נדעו", פירש רש"י, ועקבותיך לא נודעו - אין הפסיעות נכרות על המים,

יש להבין למה מביא רש"י ראיה לומר שיש ללכת באותו הדרך שהעקבות ניכרים, מפסוק ועקבותיך לא נודעו שאומר שהעקבות לא ניכרים,

ולטול מנה יפה ראשון - אם בא לחלוק עם ישראל בכל דבר לאחר שיחלקו בשוה אומר לו ברור וטול איזה שתרצה.

יש לדעת למה שינה רש"י בלשונו בביאור הדברים, ופירש בכל מקום בדרך אחר, ואל יאמר האומר כי רש"י הק' לא כוון בדבריו. ויש נפ"מ לדינא.

* * * * *

ע"י חסרון אחד מחמשת החושים מתחזק כח חושים אחרים

מה הם המומים הנחשבים באדם

כתיב (ויקרא כ"א י"ח), "כי כל איש אשר בו מום לא יקרבו", **בגמרא** (בכורות מ"ב-מ"ד), **ובתו"כ** פרשת אמור (כ"א כ"א), מבואר, מה הם מומי האדם,

כתב הרמב"ם (הלכות ביאת המקדש פרק ו' ד') ולא המומין הכתובין בתורה בלבד הן שפסולין בכהנים אלא כל המומין הנראין בגוף, שנאמר כל אשר בו מום מכל מקום, ואלו הכתובים בתורה דוגמא הן, עכ"ל,

כתב הרמב"ם (הלכות ביאת המקדש פרק ח' א'), כל המומין המיוחדין באדם תשעים, וזהו פרטן וכו' וכו',

למה לא נחשב חסרון החושים מום באדם

יש לשאול, מכל המומים שבאדם, נמנים מומי הגוף, החושים שבאדם, שהם, ראיה, שמיעה, טעם, ריח, מישוש, אינם נמנים עמהם, מלבד העיוור שכתוב בתורה, (ויקרא כ"א י"ח), איש עיוור וכו', ולמה לא נמנו חסרי החושים בין מומי האדם,

חסרון החוש האחד מחזק את החוש האחר

אפשר לומר עפ"י הידוע, ומובא בספר הברית (חלק א מאמר ט"ו נפש חיה - פרק א), וז"ל, ועל כן תועיל הסרת חוש אחד לחזק חוש אחר, והסומא ישמע ממרחק יותר, עכ"ל,

כתב בספר בני יששכר, מאמרי שבתות (מאמר ט' אות ב'), מי שהוא בעל מום ומחוסר איזה חוש, עם כל זה, לא יוחסר לו כח האבר והחוש ההוא מכל וכל,

פעמים יש שאין לילך בעקבי הצאן

יש ליישב, כי שלמה המלך בחכמתו לימד דעת את הדרך **אשר יילך** בה, ואיזה דרך **אשר לא יילך** בה, כמ"ש דוד אביו, (תהלים קל"א א') "שיר המעלות לדוד, ה' לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדלות ובנפלאות ממני",

פירש הרד"ק, בגדולות ובנפלאות ממני, בדבר האלוקות. לא התפארתי בלבי שאוכל להשיג ואדע הדברים והסודות שהם נפלאות ממני לפי שכלי, אלא הלכתי בהם מעט מעט ביראה ופחד פן אפרוץ לראות במה שלא יגיע שכלי אליו ותשתבש דעתי בו,

יש לכיין הכתוב "ובנפלאות ממני", ע"ד הכתוב במשלי פרק ל, שלשה המה **נפלאו** ממני וארבעה לא ידעתים, דרך הנשר בשמים דרך נחש עלי צור דרך אניה בלב ים,

במצודת דוד "משלי פרק ל פסוק יט", פירש, **דרך נחש**, הדרך שהלך בו הנחש על הסלע אין לדעת אותו כי אין מדרך הרגל ניכר על הסלע אף כי הנחש הולך על גחון ועקבותיו לא נודעו, **דרך אניה**, הדרך שהלכה בו הספינה בתוך חוזק עומק הים אין לדעת אותו כי מיד כשתלך ממקום מהלכה ישובו המים לאיתנו ולא יוכר,

ולזה כיון דהע"ה שאמר לא הלכתי **בנפלאות** ממני, שהם אלה אשר **נפלאו** ממני, **ועקבותיהם לא נודעו**,

וע"ז מפרש רש"י הפסוק צאי לך בעקבי הצאן, לומר לך, כי יש דרכים שיש ללכת בעקבות הקודמים, אך יש דרך שאין לילך בה כאשר היא נפלאות מהשגתי, ולכן הביא את הפסוק ועקבותיך לא נודעו.

* * * * *

עניני ל"ג בעומררמז בגמרא לעשות יו"ט בל"ג בעומר דברי המהרש"א

איתא בגמרא (מועד קטן כ"ח ע"א), בחמישים שנה זו היא מיתת כרת, חמישים ושתים שנה זו היא מיתתו של שמואל הרמתי, ע"כ,

כתבו התוספות, (מועד קטן כ"ח ע"א ד"ה מת בחמישים), בירושלמי (ביכורים ו' ע"ב) דייק, מהכתוב, (תהלים צ' י') "ימי שנותינו שבעים שנה", דל עשרין דלא איענש עליהן, נשתירו חמשים, עכ"ל,

המהרש"א שם מאריך לבאר כונת התוס' וליישב דברי הירושלמי, וזה לשון המהרש"א,חמישים שנה מלבד העשרים הם כדמיון היובל

"**ימי שנותינו בהם, שבעים שנה**", צא מהם עשרים שנים הראשונים, שבהם אין אדם נענש, נותרו חמישים שנה, שהם כדמיון היובל, מ"ט שנים, ושנת החמישים שהוא שנת היובל, שבו שב איש אל אחוזתו והוא שנת השבעים לאדם, שהוא תכלית האדם, שישוב אל אחוזתו,

50 שנים מכוונים ל-49 ימי הספירה וחשבון הנפש, ויום ה-50 לשבועות

מ"ט שנים הם, הם ימי **ספירה** וחשבון של אדם על מעשיו, שהם מכוונים כנגד ספירת העומר, ושנת הני' שהוא שנת שבעים של אדם, הוא תכליתו של אדם, ויום החמישים הוא קודש, חג השבועות,

מבריאת העולם בכ"ה אדר עד פסח הם 20 יום והם כנגד שנות הנעורים

ולמאן דאמר דבניסן נברא העולם, היה תחילת הבריאה בכ"ה באדר, הרי כ' יום עד יום ראשון של פסח, שהן חשובין כימי שנות נעורים דלא איענש עליהו, שהיו ישראל עדיין במצרים, ואח"כ מיום שיצאו ממצרים ימי הספירה מ"ט יום, יום לשנה עד חג השבועות, שהוא ביום חמישים, דמיון היובל,

שתי שלישי מ-49 הם 32 ועוד 20 הם 52

וכאשר תחשוב, ב' חלקים (שתי שלישי) ממ"ט הם ל"ב, ועם שני הנעורים שהם כ' שנים הרי נ"ב, והם רוב שנותיו של אדם שלאחר שנות הנעורים, שהם ל"ב מתוך מ"ט, שהם שתי שלישי מימי החשבון והספירה של חייו,

כאשר עברו רב שנות האדם ללא חטא שוב אינו חוטא

ועד"ז אמר, חמישים ושתים זו מיתת שמואל הרמתי והוא למעלתו, על פי מה שדרשו ביומא (ל"ח ע"ב) על הפסוק שאמרה **חנה**

כתב רש"י (סוכה מ"ה ע"ב), לפטור - בזכותי אני סובל כל עונותיכם, ופטרן מן הדין,

איתא בגמרא (עירובין ס"ה ע"א), אמר רב ששת משום רבי אלעזר בן עזריה, יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שחרב בית המקדש ועד עכשיו, שנאמר, לכן שמעי נא זאת ענייה ושכורת ולא מיין וכו' וכו', מאי יכולני לפטור דקאמר מדין תפלה, ע"כ,

כתב רש"י, יכולני לפטור - לטעון על כל ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, דבר שיפטרו כולן מדינא לעתיד לבוא, לומר שהן שיכורים ואין נתפשין על עונם, מדין תפלה - אם דנין אותן על שלא היו מתפללין בכוונה, יכול אני לפטורן,

יש לפרש מן הדין הם דיני תפילה שלמידים מחנה

כתיב (שמואל א' פרק א' ג), "וחנה היא מדברת על לבה רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע ויחשבה עלי לשכרה",

איתא בגמרא (ברכות ל"א ע"א), אמר רב המנונא כמה הלכתא גברותא איכא למשמע מהני קראי דחנה, וחנה היא מדברת על לבה, מכאן למתפלל צריך שיכוין לבו, ויחשבה עלי לשכרה - מכאן, ששכור אסור להתפלל,

אפשר לפרש לפטור מן הדין, הכוונה לאותן ההלכות שלמידים, כי המתפלל צריך שיכוין, אך בשכרותו אין לו להתפלל, ועיי"ז יכול אני לפטורם, מאותו דין של תפילה, משום ששיכורים הם.

* * * * *

עוד יש לפרש מן הדין היינו קל וחומר

אפשר לפרש, שכאשר אמר רבי שמעון בר יוחאי, יכול אני לפטור את כל העולם כולו, מן הדין, כוונתו יכול לפטור את מה שלמידים מן הדין, דהיינו מהקל וחומר, הנקרא בלשון חז"ל דין

הקל וחומר שאסור להסיח דעת

איתא בגמרא (שבת י"ב ע"א) חייב אדם למשמש בתפילין כל שעה ושעה, "קל וחומר מציץ", מה ציץ שאין בו אלא אזכרה אחת, אמרה תורה והיה על מצחו תמיד, שלא יסיח דעתו ממנו, תפילין שיש בהן אזכרות הרבה על אחת כמה וכמה, ע"כ,

(שמואל א' פרק ב' ט') "רגלי חסידיו ישמור", כיון שעברו רוב שנותיו של אדם בלא חטא שוב אינו חוטא, **שניבאה כן על בנה שמואל**, שמת לני"ב שנים, שאז לו רוב שנותיו שאחר שני הנעורים, שהם ב' חלקים ממ"ט שנים שאחר ימי הנעורים, ובודאי, גם אם היה חי שמואל יותר לא היה בא לידי חטא, שהרי עברו לו רוב שנים של אדם שאחר ימי הנעורים,

זכר לדבר בדברי חז"ל ל"ג בעומר

וזכר לדבר שאנו מדקדקים לעשות י"ט קצת בל"ג בעומר, לזכר שבו עברו רוב ימים, שהן ב' חלקים ממ"ט ימי ספירה, יום לשנה ששוב אין אדם חוטא, שהם ל"ב שנים אחר כ' שנים של שני הנעורים, כאמור שזו מיתת שמואל הרמתי, עכ"ד המהרש"א,

* * * * *

ביאור נאה למה יום ראשון של סוכות נקרא ראשון לחשבון עונות

עפ"י דברי המהרש"א שהבאנו לעיל, אפשר לבאר הא דאיתא במדרש עה"פ, (ויקרא כ"ג מ') "ולקחתם לכם ביום הראשון",

ואיתא במדרש, (תנחומא אמור פרק כ"ב) "ולקחתם לכם ביום הראשון" **ראשון לחשבון עונות**,

אפשר לפרש, דעשרים שנים הראשונים של אדם שאינו נענש עליהם, הם כנגד עשרים ימים הראשונים מהתאריך של בריאת העולם, ולדין דאמרינן דבתשרי נברא העולם, היה תחילת הבריאה **בכ"ה באלול**, הרי כ' יום, עד יום ראשון של סוכות, הם עשרים יום כנגד עשרים שנה שאינו נענש עליהם, לפיכך נקרא **יום הראשון, ראשון לחשבון עונות**.

* * * * *

יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין

איתא בגמרא, (סוכה מ"ה ע"ב) אמר חזקיה, אמר רבי ירמיה, משום רבי שמעון בן יוחאי, יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, מיום שנבראתי עד עתה, ע"כ,

כתב רש"י הנהג בהם - עם דברי תורה, מנהג דרך ארץ - שאם תבא לידי צורך הבריות סופך ליבטל מדברי תורה,

רבי שמעון בן יוחאי אומר, אפשר אדם חורש בשעת חרישה, וזורע בשעת זריעה, וקוצר בשעת קצירה, ודש בשעת דישה, וזורח בשעת הרוח, תורה מה תהא עליה, **אלא, בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, מלאכתן נעשית על ידי אחרים**, ע"כ,

מבואר לדברי רבי שמעון בר יוחאי, כי בשעה "שעושין רצונו של מקום" יכולין לעסוק בתורה ללא הרף, ומלאכתן נעשית ע"י אחרים,

ההבדל בין תפילת רבי אליעזר לתפילת רבי עקיבא

איתא בגמרא (תענית כ"ה ע"ב) מעשה ברבי אליעזר שירד לפני התיבה ואמר עשרים וארבע ברכות **ולא נענה**,

ירד רבי עקיבא אחריו ואמר, אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה, אבינו מלכנו למענך רחם עלינו, **וירדו גשמים**, הווי מרנני רבנו, (על שלא נתקבלה תפילתו של רבי אליעזר בן הורקנוס שהיה רבו של רבי עקיבא)

יצתה בת קול ואמרה, לא מפני שזה גדול מזה אלא שזה מעביר על מדותיו וזה אינו מעביר על מדותיו, ע"כ,

קושיית המפרשים למה אין זה גדול מזה

והקשו המפרשים, (המב"ט ועוד) אם זה היה מעביר על מדותיו למה אינו גדול מזה, **ותירצו** בכמה אופנים, האחד, שרבי עקיבא היה משבר את מידותיו הטבעיים להגיע לכזאת גדלות, ועוד תירוצים,

אך לתירוצם, עדיין אין התירוץ משביע את הקושיא, למה לא נעשה רבי עקיבא גדול מרבי אליעזר, ע"י שבירת המידות,

ביאור אומרז"ל לא מפני שזה גדול מזה

איתא בגמרא (ברכות ז' ע"א) ואמר לי ישמעאל בני ברכני,

אמרתי לו יהי רצון מלפניך שיכבשו רחמיך את כעסך **ויגולו רחמיך על מדותיך** ותתנהג עם בניך במדת הרחמים ותכנס להם לפניך משורת הדין ונענע לי בראשו, ע"כ,

מבואר, שלמידין מק"ו, שאין להסיח דעת, אלא יש לכוון בתפילין וממילא בתפילה, כאומרז"ל, (ברכות יד ע"ב) כל הקורא קריאת שמע בלא תפילין, וכו',

לפי"ז אפשר לפרש, מה שאמר "לפטרם מן הדין" והובא לעיל הפירוש ממה שלא כווננו בתפלתם,

א"כ הרי הוא פוטרם, ממה שלמדו "מן הדין", כלומר, מהק"ו מציץ, שאסור להסיח דעת, וזהו "לפטרם מן הדין"

ביאור בדברי המשורר, נשאת, ציץ נזר הקודש, חבוש על ראשך פארך, ע"פ דרכנו

נשאת, הוא קל וחומר, ע"ד **נשא קל וחומר** בעצמו (שבת ל"א ועוד)

ציץ נזר הקודש, זהו הק"ו מציץ,

חבוש על ראשך פארך, הם התפילין,

ומכיוון ורשב"י קיים בעצמו, אותו ק"ו, שלא הסיח דעתו בתפילה, כמאמר המשורר,

לפיכך היה יכול לפטור כל העולם, מאותו דין, כלומר מאותו ק"ו, שאינם יכולין לכוון בתפילתם,

זכותו יגן עלינו ועכ"י

* * * * *

למה אמר רשב"י לתלמידיו שנו מדותי שהם ממדותיו של רבי עקיבא

איתא בגמרא (גיטין ס"ז ע"א), אמר רבי שמעון לתלמידיו, בניי שנו מדותי, שמדותי תרומות מתרומות מידותיו של רבי עקיבא,

יש לשאול, למה היה צריך רבי שמעון בר יוחאי לתת לתלמידיו, טעם שילמדו תורתו, מפני שהם ממדותיו של רבי עקיבא רבו,

דרכו של רשב"י בניגוד לדרכו של רבי ישמעאל

איתא בגמרא (ברכות ל"ה ע"ב) הנהג בהן מנהג דרך ארץ דברי רבי **ישמעאל**,

וכך אמר רבי שמעון לתלמידיו בניי שנו מדותי, פ"י התנהגו כפי שיטתי בברכות (לי"ה ע"ב) לעסוק בתורה בלבד, ולא בדרך ארץ, ואל יקשה לכם מהיכן נתפרנס, שזה למדתי ממידותיו של רבי עקיבא, איך להתפרנס שלא כדרך הטבע, שיש לגרום לעשות רצון אצל הקב"ה, וע"י תפילה כזו זוכים להביא הפרנסה שלא בדרך הטבע, כמו שר"ע הביא הגשמים, ע"י שהעביר רחמיו של הקב"ה על מדותיו, וע"כ מלאכתם נעשית ע"י אחרים, וע"ז אמר, בניי שנו מדותי, שמדותי תרומות מתרומות מידותיו של רבי עקיבא.

* * * * *

פני האדון ה' זה רבי שמעון בר יוחאי

איתא בזוהר (חלק ב' פרשת בא דף ל"ח ע"א), עבד קודש'א גריד' הוא ירושלים לתתא, גגונוא דלעילא. (עשה הקב"ה ירושלים למטה בעולם הזה כעין ירושלים של מעלה, שהוא סוד מלכות)

עבד רבי שמעון בר יוחאי, שוגרי קרתא קדישא ותתעו. (עשה רשב"י חומות העיר הקדושה ושעריה) מאן דעיל, לא עייל, עד דתפתחון תרעין. (מי שרוצה ליכנס אינו יכול ליכנס עד שיפתחו לו השערים)

מאן דסליק, לא סליק, עד דתתקנון דרגין דשוגרי, (מי שרוצה לעלות על החומות אינו יכול לעלות עד שיתקינו לו המדרגות של החומות)

מאן יכיל למפתח תרעין דקרתא קדישא, (מי יכול לפתוח השערים של עיר הקודש) ומאן יכיל לאתקנא דרגין דשוגרי, (ומי יכול לתקן את המדרגות של החומות)

דא רבי שמעון בן יוחאי, דאיהו פתח תרעין דרגין דקמתא, (שהוא פתח את השערים של סודות החכמה)

ואיהו אתקין דרגין עלאין, (והוא התקין מדרגות עליונות)

וכתיב (שמות ל"ה) יראה כל זכורך את פני האדון יי'.

מאן פני האדון יי', דא רבי שמעון בן יוחאי, (הוא רבי שמעון בר יוחאי)

מבואר, כי עיקר התפילה היא, הבקשה, להגביר רחמיו של הקב"ה, על מידותיו של הקב"ה, כמ"ש "ויהיו רחמך מתגוללים על מדותיך",

ובכך יש לפרש, כי מה שיצתה בת קול ואמרה לא מפני שזה גדול מזה, הכונה, כי לפעול פעולות ע"י תפילה, אין זה תלוי דווקא בגדלות המבקש, ולא מפני שרבי עקיבא היה גדול מרבו רבי אליעזר בן הורקנוס ולכן ירדו גשמים בתפילתו, כי התפילה אינה תלויה במי גדול ממי,

אלא שרבי עקיבא אמר, אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה אבינו מלכנו למענך רחם עלינו, וגולל בכך רחמיו של הקב"ה על מידותיו, ונענה, שבאו הגשמים שלא בדרך הטבע,

וכך הוא פירוש הגמרא, לא מפני שזה גדול מזה, שהתפילה אינה תלויה לפי גדלות המבקש, אלא, מי שמעביר את רחמיו של הקב"ה על מדותיו, יכול להביא את הגשמים שלא כדרך הטבע, אעפ"י שתפילתו של רבי אליעזר בן הורקנוס לא נענתה,

וזהו מה שאמרו חז"ל, לא מפני שזה גדול מזה אלא שזה מעביר על מדותיו וזה אינו מעביר על מדותיו,

ביאור אומרו בשעה שעושין רצונו של מקום

לפי זה אפשר לפרש הא דאיתא בגמרא הנ"ל (ברכות ל"ה ע"ב), שאמר רשב"י, אפשר אדם חורש בשעת חרישה, וזורע בשעת זריעה, וקוצר בשעת קצירה, ודש בשעת דישה, וזורה בשעת הרוח, תורה מה תהא עליה, אלא בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, מלאכתן נעשית על ידי אחרים,

וביארנו, עושין רצונו של מקום, אין הכוונה רק שמקיימין רצון הבורא, אלא שפועלים במעשיהם, מציאות של רצון אצל המקום, דהיינו, שגורמים להגביר רצונו על מידותיו וכדרך שעשה רבי עקיבא בתפילתו,

ביאור אומרו בניי שנו מדותיי שהם ממדותיו של ר"ע

לפי זה מבואר על נכון, הא דאיתא בגמרא (גיטין ס"ז ע"א), אמר רבי שמעון לתלמידיו, בניי שנו מדותי, שמדותי תרומות מתרומות מידותיו של רבי עקיבא,

כל אחד, ואמר הזוהר, מאן פני האדון ה', כלומר, על פניו של מי אפשר לראות את האדון ה', זה רשב"י, שעל פניו אפשר לראות את האדון ה', וזהו יראה כל זכורך את פני האדון ה', מאן פני האדון ה', הוא רבי שמעון בר יוחאי.

* * * * *

מה בין דברי רבי שמעון בר יוחאי לדברי יהודה בן גרים

במה נחלקו רבי יהודה ורשב"י

איתא בגמרא (שבת ל"ג ע"ב), יתבי רבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי שמעון, ויתבי יהודה בן גרים גביהו, פתח רבי יהודה ואמר, כמה נאים מעשיהן של אומה זו וכו', נענה רבי שמעון בן יוחאי ואמר, כל מה שתקנו לא תקנו אלא לצורך עצמן יכו',

הלך יהודה בן גרים, וסיפר דבריהם ונשמעו למלכות, אמרו, יהודה שעילה יתעלה, יוסי ששתק יגלה לציפורי, שמעון שגינה יהרג, אזלו טשו במערתא,

כתב המהרש"א, (שבת ל"ג ע"ב), שדברי רבי יהודה, שאמר כמה נאים מעשיהן של אומה זו, אמר כן **מיראת מלכות**, ע"כ,

מבואר, כי רבי שמעון בר יוחאי שאמר כל מה שתקנו לא תקנו אלא לצורך עצמן, **לא חשש מאימת המלכות**,

למה לא חשש רשב"י מפני המלכות

יש להקשות, איך אמר רשב"י דברים קשים **המתגרים במלכות**, הרי רשב"י תלמידו של רבי עקיבא היה, כאומז"ל שכל תורתו היא תרומה מתרומות מידותיו של רבי עקיבא,

ואיתא בגמרא (יבמות קכ"א ע"א), תניא אר"ג פעם אחת הייתי מהלך בספינה וראיתי ספינה אחת שנשברה והייתי מצטער על תלמיד חכם שבה ומנו **רבי עקיבא** וכשעליתי ביבשה בא וישב ודן לפני בהלכה אמרתי לו בני מי העלך אמר לי דף של ספינה נזדמן לי וכל גל וגל שבא עלי נענעתי לו ראשי,

מכאן אמרו חכמים אם יבואו רשעים על אדם ינענע לו ראשו, כתב רש"י ינענע לו ראשו –

דמאן דאיהו דכורא מן דכרנא, (מי שהוא מובחר שבחכמים שיכול להשיג סודות התורה) בְּעֵי לְאֶתְחַזֵּא קָמִיהּ, (צריך להראות לפניו ללמוד ולשאוב מחכמתו ותורתו).

(ר"ל שר"ש היה כחומה נשגבה בדלתיים וברית, מגן על המלכות שהיא סוד עיר הקודש ירושלים, שלא יכנס בה ערל וטמא, לכן הראוי ליכנס בה לא יכנס אלא ברשות) (הביאור מהפירוש מתוק מדבש)

מצינו ברשב"י שבעוה"ב גם הוא יושב מעבר לחומה

איתא בגמרא (כתובות ע"ז ע"ב) כי הוה שכיב רבי יהושע בן לוי, אמרו ליה למלאך המות, זיל עביד ליה רעותיה, (עשה לו רצונך), אזל איתחזי ליה, אמר ליה אחוי לי דוכתאי, (הראה לי מקומי בגי"ע) אמר ליה לחיי, אמר ליה הב לי סכינך, דלמא מבעתת לי באורחא, יהבה ניהליה, כי מטא להתם, דלייה, קא מחוי ליה, (הגביהו מעל החומה והראהו מקומו) שוור, (קפץ ריב"ל מעל החומה) נפל להווא גיסא, נקטיה בקרנא דגלימיה, (תפסו מלאך המות בקצה בגדו), אמר ליה, בשבועתא דלא אתינא, אמר קודשא בריך הוא, אי איתשיל אשבועתא ניהדר, אי לא, לא ניהדר, אמר ליה הב לי סכינאי, לא הוה קא יהיב ליה, נפקא בת קלא ואמרה ליה, הב ניהליה דמיתבעא לברייתא, מכריז אליהו קמיה פנו מקום לבר ליואי פנו מקום לבר ליואי,

אזל אשכחיה לר' שמעון בן יוחאי דהוה יתיב על תלת עשר תכטקי פיזא, אמר ליה את הוא בר ליואי, אמר ליה הן, נראתה קשת בימיד, אמר ליה הן, אם כן אי אתה בר ליואי, ולא היא, דלא הואי מידי, אלא סבר לא אחזיק טיבותא לנפשאי,

נמצינו למדים שהיה רשב"י יושב מעבר לחומה, ולא היה ליכנס לשם אלא ברשות, וריב"ל קפץ שלא ברשות, וביקש מלה"מ להוציאו, וכו'.

בספר מי השילוח מבאר כי פני האדון ה' יראה על כל זכורך זה רשב"י

כתב בספר מי השילוח (פרשת קדושים), ביאור בדברי הזוה"ק שאמר, "יראה כל זכורך את פני האדון ה'", מאן פני האדון ה', הוא רבי שמעון בר יוחאי,

וכך כתב, כתיב יראה וקרינן נמי ייראה, יראה כל זכורך, ר"ל, שהאדון ה' ייראה על פניו של

לרמז לכך, נקטו חז"ל הלשון ועשהו "גל" של עצמות,

* * * * *

נתן בו עיניו ונעשה ג"ל א"ל שהוא ל"ג בעומר

איתא בגמרא (שבת ל"ג ע"ב) כאשר יצא רבי שמעון בר יוחאי מהמערה, שמע רבי פנחס בן יאיר חותניה, ונפק לאפיה, עייליה לבי בניה, הוה קא אריך ליה לבישריה, חזי דהוה ביה פילי בגופיה, הוה קא בכי וקא נתרו דמעת עיניה וקמצוחא ליה, אמר לו אוי לי שראיתך בכך, אמר לו אשריך שראיתני בכך, שאילמלא לא ראיתני בכך לא מצאת בי כך,

מבואר, ששם במערה למד עיקר תורתו, כמבואר בגמרא שם, וכך נאמר, החבא בתוך מערה, מפני הגזרה, שם למד סתרי תורה, וגם שם נברא מעיין לו, א"ל ששם נברא מעיין הזוהר הקדוש, וכל זה סיבב המסובב כל הסיבות, ע"י יהודא בן גרים, שהגיעו דבריו למלכות, ובכך נגרם שישב במערה, ועלה ונתעלה,

אפשר לומר בדרך צחות, שזהו שאמר, נתן בו עיניו, שהוא גרם לו, לכל התורה שלמד במערה, ועשהו ג"ל, שיהודא בן גרים גרם ליום הגדול ג"ל בעומר.

* * * * *

ביאור בצחות דברי רשב"י בני אדם הללו אנשים של צורה הם

איתא בגמרא (מועד קטן ט"ו ע"א), רבי יונתן בן עסמי ורבי יהודה בן גרים תנו פרשת נדרים בי רבי שמעון בן יוחי, איפטור מיניה באורתא, לצפרא הדור וקא מפטרי מיניה וכו', אמר ליה רשב"י לבריה, בני אדם הללו אנשים של צורה הם, זיל גביהון דליברכוך וכו',

אמרו ליה מאי בעית הכא, אמר להו דאמר לי אבא זיל גבייהו דליברכוך, אמרו ליה, יהא רעוא דתזרע ולא תחצד, תעייל ולא תיפוק, תיפוק ולא תעייל, ליחרוב ביתך וליתוב אושפיזך, לבלבל פתורך, ולא תחזי שתא חדתא,

ידחה מפני השעה ולא יתגרה בהן, א"כ כיצד אמר רשב"י דברים המתגרים,

רשב"י לא חשש שיהודה בן גרים יספר דבריהם משום שהיה תלמידו

ואפשר לתרץ, מה שלא חשש רשב"י, זה לא שרצה להתגרות, אלא שלא חשש שיהודה בן גרים יספר דבריהם משום שיהודה היה תלמידו של רשב"י, כדלקמן,

איתא בגמרא (מועד קטן ט"ו ע"א) רבי יונתן בן עסמי ורבי יהודה בן גרים תנו **פרשת נדרים** בי רבי שמעון בן יוחי איפטור מיניה באורתא, לצפרא הדור וקא מפטרי מיניה וכו', אמר ליה רשב"י לבריה בני אדם הללו אנשים של צורה הם, זיל גביהון דליברכוך וכו', ע"כ,

וביותר אפשר לומר, דלפי שלמד ר' יהודא בן גרים אצל רשב"י **מסכת נדרים**, ששם למד את חשיבותו של כל היוצא מפיו,

מבואר א"כ למה אמר רבי שמעון בר יוחאי, כי אינו חושש שייצא מכשול מיהודא בן גרים, מאחר שלמד ר' יהודא בן גרים מסכת נדרים אצלו, ולמד להישמר בכל היוצא מפיו,

ולכן לא חשש רשב"י לדבר בגנות המלכות, על אף שלמד מרבי עקיבא רבו, שכל גל וגל שבא עלי נענעתי לו ראשי, **שלא להתגרות**, בכ"ז רשב"י לא חשש שהדברים יגיעו למלכות משום שהיה תלמידו כנ"ל.

* * * * *

ועשהו גל של עצמות שלא למד מכל גל

ע"פ מה שביארנו א"ל ועשהו גל של עצמות

איתא בגמרא, (שבת ל"ד ע"א) נפק לשוקא, חזייה ליהודה בן גרים אמר עדיין יש לזה בעולם נתן בו עיניו ועשהו "גל" של עצמות, ע"כ,

אפשר לבאר, דבסופו של דבר, לא עמד יהודה בן גרים בלימודו, וסיפר דבריהם למלכות, ונגזרה גזירה על רשב"י, והתחבא במערה, ולאחר שיצא וראה את יהודה בן גרים, שגרם לו מה שלא נזהר במה שלמד מרבי עקיבא רבו, מכל "גל וגל", שלא להתגרות,

בעומר, טו"ב בגימטריא י"ז, ול"ב הם ימים שמלפני ל"ג בעומר,

ומרמז הרמ"א שבין טו"ב לל"ב, שהוא יום ל"ג בעומר, יהיו ימי משתה תמיד ביומא דהילולא דיליה. ובזה סיים דבריו.

* * * * *

גיוועלד

שומו שמים

עשרות זוגות תפילין הושלכו
לאשפה ע"י עובדי הנקיון במירון
בני העמים שאינם מבחינים מהם
סקיות שיש בתוכם תפילין
ומושלכים בתוך אלפי טונות
אשפה המוצאים באתר מירון

בכל זוג תפילין כתובים 48 שמות
הקודש שנזרקו לאשפה ר"ל

איכה תשתפכנה אבני קדש
בראש כל חוצות
אנא שמרו על התפילין

להערות הארות ולקבלת העלון ניתן לפנות אל

"מכון פאר" רחוב חזון איש 2 בני ברק

פקס 03-6161777 נייד 0527-616166

מייל y0527616166@gmail.com

כי אתא לגבי אבוה, אמר ליה, לא מבעיא דברוכי לא בירכון, אבל צעורי צעורן, אמר ליה, מאי אמרו לך, הכי והכי אמרו לי,

אמר ליה, הנך כולהו ברכתא נינהו, תזרע ולא תחצד, תוליד בנים ולא ימותו, תעייל ולא תיפוק, תעייל כלתא ולא לימותו בנך דליפקון, תיפוק ולא תעייל, תוליד בנתא ולא ימותו גוברייהו וליהדרו לותיך, ליחרוב ביתך וליתוב אושפיזך, דהאי עלמא אושפיזך, וההיא עלמא ביתא, דכתיב קרבם בתימו לעולם, אל תקרי קרבם אלא קברם, לבלבל פתורך, בבני ובנתא, ולא תיחזי שתא חדתא, דלא תמות אנתך, ולא תנסב אינתתא אחריתי, ע"כ,

ביאור הדבר שאמר הברכה בלשון הפוכה

כתב המהרש"א, וז"ל, ושמעתי עוד בזה, שעשו כן כדי שיבא לאביו ויפרשו לו כוונתם לברכה, ותחול הברכה עליו גם מאביו,

ביאור אנשים של צורה בדרך צחות

כידוע, כאשר אדם רוצה לעשות צורת דבר, כלומר, חותמת שתחתום הצורה, הוא צריך לחרוט באופן הפוך, בכדי שכאשר יעלה הצורה על הנייר בהפוך, אז זה ייצא ישר,

אפשר לומר, כי זה מה שרמז רשב"י לבנו, בני אדם הללו אנשים של צורה הם, כלומר, הם יברכו אותך, כפי שעושים צורה, בצורה הפוכה,

ובכדי שתצא לפועל יש להפכה, כך תהיה ברכתם, באופן הפוך, ואז תבוא אלי, ואברכך, כפירוש המהרש"א.

* * * * *

רמז בכתוב טוב לב משתה תמיד ליומא דהילולא של הרמ"א

יומא דהילולא של הרמ"א חל בל"ג בעומר, ויש לו רמז, בסיום דבריו של הרמ"א על שולחן ערוך אורח חיים, שמסיים דבריו בדברי הכתוב (משלי ט"ו ט"ו), "וטוב לב" "משתה תמיד",

וכך הוא הרמז, כאשר תחלק מ"ט ימי הספירה, ל"ב יום, וי"ז יום, ואז הוא ל"ג